

Drdsfører siger, skulle sammenlignes os med en klog og god Huisbonde, maae vi foretage en Sammenligning mellem de tidligere fastsatte Lønninger, og hvad Andre nu give, og spørge: Giv Andre nu mindre, saa at vi kunne komme til at give mindre, eller give de mere, saa at vi maae komme til at give mere, eller i det Mindste fastholde, hvad vi hidtil have givet. Der er et Punkt, som i denne Henseende for mig slet ingen Rolle spiller, nemlig Concurrencen; at der er nok derom, det beviser ikke det Allermindste. Netop fordi de private Stillinger, som jeg troer at turde sige, ere bedre lønede nu end for 10 til 12 Aar siden, søge de Folk først derhen, som virkelig ere dygtige til at udføre deres Gjerning; de Bedre ville vægre sig ved at gaae i Statens Tjeneste, fordi de vide, at der lønnes daarlig, og saa kommer der naturligviis en heel Mængde, som Andre ikke kunne bruge og søge derhen. Ganste sikkert vil der være mange Udmærkede iblandt dem, men naar man bliver ved at knappe af og knappe af, er det de Ringeste, vi faae til at søge, og dem er der en Mængde af. Det er altsaa ikke noget Bævis for, at en Stilling er tilstrækkelig godt stillet, at Mange søge derhen, og man bør ikke derfor gaae lavere ned med Lønningerne; men der er endnu en Ting foruden dette. Hovedsagelig maa der være Sandhed i, hvad vi gjøre, men jeg paastaer, at der ikke er Sandhed i det, som her foreligger. Vi maae have Mod til at sige: Lønningerne kunne være lavere, og derfor lønne vi saaledes og saaledes; men vi skulle ikke sige: Vi give dem højere Løn, og saa tvinge dem til at gjøre Afdrag. Hvad pleier altid at være vor Regel, og hvad er Reglen i alle Forhold? Reglen er, at, naar vi tage eller forlange Noget, give vi Noget derfor. Men hvad give vi her for dette Afdrag? Udeles Intet! Det, som Bedkommende spare ved den Forsyrlighed, vi tvinge dem til, og som ikke bliver dem til den allerringeste Gavn, det trække vi dem ganste simpelt fra i den Pensionsret, som vi ikke have Mod og mulig ikke Ret — i Genhold til Grundloven — til at ophæve. Lad os saa hellere forandre, hvor det er rigtigt; lad os forandre i Sandhed ved at forandre i Gagerne. Jeg

er nu af den Mening, og jeg har udtalt det under Behandlingen af en anden Sag, at vi maae søge at komme til en Forandring i Pensioneringsforholdene. Jeg troer, det vilde være heldigt, om Pensioneringen svandt heelt ind; men saa maae vi bære os ad saaledes, som det er foreslaaet i Theaterloven. Vi maae først fastsætte de Lønninger, vi finde passende og rimelige, og dernæst maae vi uden at beskære disse Lønninger henlægge saa og saa Meget. Naar da Bedkommende vil forlade Statsjernen, for maaskee at gaae over til en anden Gjerning, bør vi give ham selve den saaledes henlagte Capital. Jeg troer netop, at en Sammenligning mellem Theaterforslaget og dette Forslag viser dettes Usandhed. Theatercommissionen har havt Mod til at sige: Vi finde de og de Lønninger passende. Den kunde ligesaa godt f. Ex. have sagt: Vi forhøje alle Lønninger paa 1,600 Rd. med 200 Rd., og saa trække vi saa og saa mange Procent fra. Saaledes have vi ikke stillet os i Theatercommissionen. Nei, vi have overvejet Lønningerne for sig, og dernæst have vi sagt: Vi ønske ikke at pensionere de Bedkommende; vi ønske at stille dem uafhængig og at sætte dem istand til til enhver Tid at faae deres opsparede Capital, for dermed at virke, som de selv ville, i en anden Gjerning. Jeg troer, at man, som sagt, for det Første ikke kan afforte Lønningerne; men dernæst mener jeg, at, naar man dog troer at kunne det, skal man gjøre det aabent og med Sandhed. Derfor troer jeg, at vi ikke bør gaae ind paa det stillede Forslag. Men dertil kommer, at, selv om vi virkelig komme til at henlægge selve Capitalen, for dermed at afløse Pensionsbyrden, hvad det erede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (M. Hage) fandt var heldigere, saa kan jeg paa ingen Maade indsee, at det er rigtigt at overdrage Forretningen til Livrenteanstalten. Den erede Drdsfører har ganste sikkert Ret, naar han siger, at han ikke vil gjøre Noget uret for at staffe Livrenteanstalten en Fortjeneste; men det følger af sig selv, at, naar man med en saa rastløs Sver og Energi kaster sig over sin Gjerning, saa høies Sindet let og uvilkaarlig hen i en vis Retning, uden at man dog paa nogen Maade har den Tanke